

Związek
Ukraińców
w Polsce

Newsletter 2023

Monitoring mowy nienawiści skierowanej przeciwko narodowi ukraińskiemu

W okresie od 01.03.2023 r. do 31.08.2023 r. Związek Ukraińców w Polsce (ZUwP) realizował projekt „Monitoring mowy nienawiści skierowanej przeciwko narodowi ukraińskiemu”

Projekt realizowano dzięki wsparciu Community Development Fund Ukrainian World, założonego w 2022 r. z inicjatywy Paula Groda Prezydenta Ukrainian World Congress. Celem Funduszu jest wspieranie rozwoju społeczności i ich zdolności instytucjonalnych, inicjatyw informujących społeczność międzynarodową o Ukrainie i narodzie ukraińskim, prowadzenie rzecznictwa w kwestiach wsparcia Ukrainy.

Celem projektu było ochrona wizerunku Ukrainy i narodu ukraińskiego poprzez monitorowanie i zwalczanie mowy nienawiści skierowanej przeciwko Ukraińcom.

W 2022 r. w związku z agresją Rosji na Ukrainę i emigracją dużej liczby Ukraińców, nastąpił istotny wzrost mowy nienawiści skierowany przeciwko Ukraińcom, nasiliły się działania dezinformacyjne Rosji skierowane zarówno przeciwko Ukraińcom jak i społeczeństwom Zachodnim mające na celu fałszowanie obrazu Ukrainy i narodu ukraińskiego oraz podżeganie do wrogości wobec Ukraińców.

Dezinformacja jest instrumentem w wojnie jaką prowadzi Rosja przeciwko Ukrainie. Dezinformacja to narzędzie rosyjskiej propagandy mające na celu ograniczenie wsparcia dla Ukrainy i osłabienie zachodnich społeczeństw. Dezinformacja zakłamuje fakty i posługuje się mową nienawiści. Mowa nienawiści dehumanizuje, konfliktuje społeczeństwa, wpływa na wizerunek innego narodu.

Mowa nienawiści to zachowania polegające na publicznym znieważaniu innych osób z powodu przynależności narodowej, nawoływaniu do nienawiści na tle różnic narodowościowych, groźbach bezprawnych wobec innych osób z powodu ich przynależności narodowej. Zgodnie z polskim prawem takie zachowania są przestępstwem i podlegają karze.

W okresie realizacji projektu:

- ZUwP prowadził monitoring mowy nienawiści (internet, prasa),
- ZUwP złożył 72 zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- Prokuratura wydała 29 postanowień o odmowie wszczęcia śledztwa lub ich umorzeniu,
- Prokurator złożył do sądu 1 akt oskarżenia,
- ZUwP złożył do sądu 23 zażalenia na postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa lub umorzeniu,
- ZUwP złożył odpowiedź na apelację od wyroku,
- ZUwP składał inne pisma procesowe,
- ZUwP monitorował sprawy wcześniej wszczęte będące w toku.

Wśród najczęściej używanych antyukraińskich treści, którymi znieważano Ukraińców lub nawoływano do nienawiści wobec Ukraińców, wskazać można: bydło, chachły, chamy, chazarzy, dziady, dzikusy, dzicz, faszyci, naziści, gnidy, gnoje, hołota, je*ać Ukrainę, kabany, ku*rwy, nachodźcy, ukry, upadlińcy, upadlina, dobry upadliniec to martwy upadliniec, upaina, upaińcy, ukrainizacja Polski, neobanderowcy, banderyzacja Polski, parchy, pasożyty, podła podstępna nacja, pomioty, rezuni, swołocz, ścierwo, śmiecie, szoszoni, szumowiny, won, wynocha, wypierdalaj, wypierdalać, precz, wukrajcy, wukraina, znajdzie się kij na banderowski ryj.

W polskim prawie karalne jest znieważanie z określonego powodu, tj. z powodu przynależności narodowej (art. 257 kk).

Sprawcy (autorzy wpisów) chcąc uniknąć odpowiedzialności karnej tłumaczą, że ich wypowiedź nie dotyczy osób narodowości ukraińskiej, lecz jakoby określonej organizacji lub światopoglądu. Dlatego też sprawcy w miejsce słowa „Ukraińiec, ukraiński” używają - w połączeniu ze zwrotami znieważającymi i nawołującymi do nienawiści - zwrotów „banderowiec, banderowcy, banderowskie, upadlińcy, upadlina, chazar, chazarzy, chazarski”. W ten sposób maskują, że ich wypowiedź odnosi się do Ukraińców, ukrywają, że zniewaga ma miejsce z powodu ukraińskiej przynależności narodowej osoby, której dotyczy wypowiedź.

Prokuratura i sądy odmawiając wszczęcia śledztwa lub je umarzając argumentują, że wypowiedzi „mieszczą się w graniach wolności słowa” i jest to „krytyka” „ukraińskich nacjonalistów, nazistów, banderowców”, jest to „sprzeciw wobec nacjonalistycznych postaw, poglądów, przemocy, ukraińskich roszczeń”, i to pomimo tego, że słowa i kontekst ich zamieszczenia nie mają nic wspólnego z „ukraińskimi nacjonalistami” i „banderowcami”.

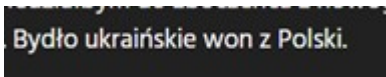
Treści antyukraińskie odwołują się do zaszłości historycznych (konflikt ukraińsko-polski, Stepan Bandera, OUN, UPA), do kwestii ekonomicznych (emigrantów zarobkowych w Polsce, „Ukraińcy zabierają pracę”, „ukrainizacja rynku pracy”), społecznych („niebezpiecznych Ukraińcach”, „Ukraińcy przywożą do Polski choroby zakaźne”, „następuje wzrost przestępczości”), wojny-agresji Rosji na Ukrainę („zmierzające do Polski hordy Ukraińców”, „To nie nasza wojna”), opierają się na rozpowszechnianiu antyukraińskich i antyżydowskich teorii spiskowych („Ukropolonia, „Ukropol”, „Ukropolin”, „Niebiańskiej Jerozolimie” „Nowej Jerozolimie”, Chazarii). Treści antyukraińskie wykorzystywane są w bieżącej walce politycznej i mobilizowania elektoratu. Straszy się społeczeństwo „ukrainizacją i banderyzacją Polski”, ogłasza kampanię „Stop ukrainizacji Polski” i „Stop banderyzacji Polski”. Antyukraiński hejt wzmaga się przy okazji głośnych medialnie wydarzeń.

O skali mowy nienawiści skierowanej przeciwko Ukraińcom świadczy wzrost liczby antyukraińskich treści w polskojęzycznym internecie. W okresie luty 2022 – luty 2023, a więc od pełnoskalowej agresji Rosji na Ukrainę, w polskojęzycznym internecie pojawiło się prawie 400 tys. antyukraińskich wpisów, które miały 547 mln odsłon (odbiorców) (raport Nigdy Więcej). W 2021 na Twitterze pojawiło się 3342 wpisów obraźliwych w stosunku do Ukraińców, a w okresie luty – grudzień 2022 na Twitterze pojawiło się już 90 tys. antyukraińskich wpisów (raport

Fundacji Geremka). W okresie listopad 2022 – marzec 2023 pojawiło się 300 tys. wpisów, co daje 84 wpisy na godzinę (raport Demagog.pl i IMM).

W ramach projektu złożono zawiadomienie w sprawie:

- wpisu z 29.01.2023 r. (www.banbaye.com) o treści „Bydło ukraińskie won z Polski”

- wpisu na facebook z 18.04.2023 r. „... kurestwo z zachodniej Ukrainy ... kurewska swołocz ...hołota Banderowska”

Wyrokiem z 30.05.2023 r. Sąd Okręgowy w Warszawie skazał sprawcę za znieważanie i za kierowanie do osoby narodowości ukraińskiej gróźb bezprawnych o treści: „nadajecie się tylko do wypasu owiec, was trzeba krótko za mordę trzymać, pastuch, upadlińcy, znajdzie się kij na banderowski ryj, ukraiński chamie klękni, kmiecie, piłujesz tą swoją ukraińską chamowatą mordę, ... brudasy, trzeba was za mordę chazarską trzymać, wy pastuchy, wy chamy niedomyte, skurwysyny i zwyrodnialcy jesteście zwykłym nawozem do użyźniania polskiej ziemi, element podrzędny do utylizacji Ukraińców to gorzej niż pastuch, zawsze mi się kojarzy z wyróżnieniem z brudem i smrodem, o wy chamy ukraińskie, trzeba was nahajkami po tych chazarskich mordach łać” (VIII K 69/21).

W maju 2023 r. w Elblągu miał miejsce „55 Dziecięcy Festiwal Kultury Ukraińskiej – Elbląg 2023”. Na portalu internetowym www.info.elblag.pl w dniu 22.05.2023 r. ukazał się artykuł informujący o ukraińskim festiwalu dziecięcym w Elblągu, a w artykule zamieszczono zdjęcie ukraińskich dzieci biorących udział w festiwalu. Pod artykułem internauta zamieścił wpis zawierający słowa „Pogonić za granicę sk...”

„sk...” to nie jest skrót nazwy jednego z państw. To skrót obraźliwego słowa „skur*ysyny”. Kontekst zamieszczenia tego wpisu i słowa był jednoznaczny – odnosił się do Ukraińców, do ukraińskich dzieci, które brały udział w festiwalu. ZUWP złożył zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa publicznego znieważania osób z powodu ich ukraińskiej przynależności narodowej (art. 257 kk). Prokurator odmówił wszczęcia dochodzenia. ZUWP złożył do sądu zażalenie w tej sprawie.

Z działaniami podejmowanych w ramach projektu zapoznać się można:

- na stronie internetowej ZUWP www.ukraincy.org.pl w zakładce „Monitoring mowy nienawiści”,
- na profilu ZUWP na facebook,
- na łamach tygodnika „Nasze Słowo”.

Warszawa, sierpień 2023 r.